

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ทุเรียนทรายขาว

ทะเบียนเลขที่ สข 66100199

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนทรายขาว คำขอเลขที่ 60100156 ทะเบียนเลขที่ สข 66100199 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ขึ้นคำขอขึ้นทะเบียน 4 เมษายน 2560

ประกาศ ณ วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2566

(นายวุฒิไกร ลีวีระพันธุ์)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ทุเรียนทรายขาว

Sai Khao Durian หรือ Tu Rian Sai Khao

(1) เลขที่คำขอ	60100156	ทะเบียนเลขที่	สช 66100199
(2) วันที่ยื่นคำขอ	4 เมษายน 2560	วันที่ขึ้นทะเบียน	4 เมษายน 2560
(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน	นายดลรอมาน สาเมะบาศา		
ที่อยู่	96 หมู่ที่ 6 ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี 94120		
(4) รายการสินค้า	ทุเรียน		
(5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า			

คำนิยาม

ทุเรียนทรายขาว (Sai Khao Durian หรือ Tu Rian Sai Khao) หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ที่มีรูปร่างทรงกลมรี เปลือกค่อนข้างบาง มีสีน้ำตาลอ่อน ๆ หนามเล็กและยาว เนื้อสีเหลือง ห้าง ไม่และ เนื้อละเอียดเหมือนเนื้อมะพร้าว ไม่เป็นเส้น รสชาติหวานมัน กลมกล่อม กลิ่นหอมไม่ฉุน เมล็ดดี ปลุกและผลิต ในเขตพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์ทุเรียน : พันธุ์หมอนทอง

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปร่าง ทรงกลมรี น้ำหนักตั้งแต่ 2 กิโลกรัมขึ้นไป
- เปลือกผล เปลือกค่อนข้างบาง มีสีน้ำตาลอ่อน ๆ หนามเล็กและยาว
- เนื้อ สีเหลือง ห้าง ไม่และ หนา ละเอียดเหมือนเนื้อมะพร้าว ไม่เป็นเส้น
- รสชาติ หวานมัน กลมกล่อม
- เมล็ด เมล็ดดี

กระบวนการผลิต

ต้นพันธุ์ ต้นพันธุ์หรือกิ่งพันธุ์ ต้องเป็นพันธุ์หมอนทองที่ปลูกในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี หรือจากแหล่งพื้นที่อื่นที่เหมาะสม

การปลูก

(1) สภาพพื้นที่ปลูกควรเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา ไม่มีน้ำขัง และใกล้แหล่งน้ำธรรมชาติ หรือตามความเหมาะสมในพื้นที่ โดยปลูกแบบไร ไม่ยกร่อง

(2) เตรียมดิน โดยการไถก่อน 1 ครั้ง เพื่อปรับพื้นที่และกำจัดวัชพืช และไถแปร 1 ครั้ง ความลึกประมาณ 30 เซนติเมตรหรือตามความเหมาะสม เพื่อให้ดินร่วน ตากดินไว้ประมาณ 2 สัปดาห์ และพรวนย่อยดินอีก 1 ครั้ง ปรับระดับดินให้สม่ำเสมอ และคราดเก็บเศษวัชพืชออกจากแปลงปลูก

(3) ขุดหลุมปลูก ขนาด 50 x 50 x 50 เซนติเมตร โดยใช้ปุ๋ยหมักใส่ก้นหลุมแล้วใช้ดินกลบเล็กน้อย นำต้นทุเรียนลงปลูก ระยะห่างระหว่างต้น 10 x 10 เมตร หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่

(4) เมื่อปลูกเสร็จนำดินข้าง ๆ มาพูนให้เป็นหลังเต่า เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณโคนต้น

(5) ช่วงเวลาการปลูก หากมีปริมาณน้ำเพียงพอสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี

การดูแลรักษา

(1) การให้น้ำ ควรมีระบบที่สามารถให้น้ำได้อย่างสม่ำเสมอและปริมาณเพียงพอในช่วงหน้าแล้ง และมีระบบระบายน้ำในช่วงฤดูฝน เช่น สร้างสระเก็บน้ำหรือปลูกใกล้แหล่งน้ำลำคลอง สร้างระบบให้น้ำแบบพ่นฝอย (Sprinkler) ติดที่โคนต้นทุกต้น โดยสามารถให้น้ำพร้อมกับละลายปุ๋ยไปพร้อมกับน้ำได้ ซึ่งจะทำให้ต้นทุเรียนทรายขาวได้รับธาตุอาหารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่อาจต้องมีวิธีกำจัดวัชพืชที่ดีควบคู่ไปด้วย หรือวิธีให้น้ำอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เป็นต้น

(2) การใส่ปุ๋ย ควรใส่ทั้งปุ๋ยเคมีและอินทรีย์ควบคู่กันไปตามอายุของต้นทุเรียนทรายขาว ซึ่งหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว จะต้องให้น้ำเต็มที่และใส่ปุ๋ยเคมีร่วมด้วย จากนั้นเว้นระยะเวลาประมาณ 1 สัปดาห์จึงใส่ปุ๋ยอินทรีย์เพิ่ม เพื่อเสริมความสมบูรณ์ให้แก่ต้นทุเรียนทรายขาว

(3) การตัดแต่ง ควรตัดแต่งกิ่งให้โปร่ง ให้ใบได้รับแสงแดดทั่วถึง เพื่อช่วยให้การออกดอกติดผลดีขึ้น ลดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ลดกิ่งที่คอยแย่งอาหาร และช่วยให้ขนาดของผลทุเรียนสม่ำเสมอได้ขนาดตามที่ต้องการ และหลังการเก็บเกี่ยวต้องตัดแต่งกิ่งกระโดง กิ่งแห้ง กิ่งที่เป็นโรคหรือตาย และตัดกิ่งเปื่อยเสียออก เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่งแสง แดดส่องถึง โดยหลังตัดแต่งกิ่งแล้วต้องทารอยแผลด้วยสารป้องกันเชื้อรา เช่น ปูนขาว ปูนแดง หรือสีน้ำมัน เป็นต้น

การเก็บเกี่ยว

(1) เก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงเดือนมิถุนายน – กันยายน

(2) อายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม นับจากวันที่ดอกบานประมาณ 120 วัน หรือสังเกตลักษณะผล เช่น ขั้ว (ปลิง) บวมโตเห็นรอยต่อชัดเจน ก้านผลแข็ง มีสีเข้ม เมื่อสัมผัสจะรู้สึกสากมือ ปลายหนามแห้ง มีสีน้ำตาลเข้ม เปราะและหักง่าย ร่องหนามห่าง เมื่อบีบหนามเข้าหากันจะรู้สึกว่ามีสปริง หรือมีรอยแยกบนพู เห็นได้ชัดเจน (มีเส้นระหว่างพู) เป็นต้น

(3) วิธีการเก็บเกี่ยว ใช้มีดตัดบริเวณขั้วเหนือปลิงขึ้นไป โยนผลทุเรียนลงมาด้านล่าง โดยใช้กระสอบป่านหรือวัสดุที่เหมาะสมตัวรองรับหรือเก็บโดยวิธีการอื่นตามความเหมาะสม แล้วนำมาวางบนผ้าใบหรือภาชนะที่สะอาด เพื่อลดการปนเปื้อน

การบรรจุหีบห่อ

รายละเอียดบนฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ให้ประกอบด้วย

(1) ชื่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “ทุเรียนทรายขาว” หรือ “Sai Khao Durian” หรือ “Tu Rian Sai Khao”

(2) ชื่อ ที่อยู่แหล่งผลิต เบอร์โทรศัพท์ของผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการค้าที่ติดต่อได้

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ ตั้งอยู่ที่ละติจูด 6.67309 ลองจิจูด 101.10668 อยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดปัตตานี ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบสลับเชิงเขาสันกาลาศีรี สภาพดินเป็นดินเหนียวปนทราย และดินร่วนเหนียวปนทราย มีลักษณะการทับถมเป็นชั้นของดิน และอินทรีย์วัตถุเป็นดินตะกอนภูเขา รวมทั้งเทือกเขาสันกาลาศีรีเป็นจุดสูงสุดของแนวเทือกเขาบรรทัด ซึ่งเป็นจุดที่ตั้งฉากพอดีกับทะเลอ่าวไทย ระยะห่างประมาณ 20 กิโลเมตร จึงได้รับอิทธิพลจากลมทะเลที่พัดพาเอาแร่ธาตุมาทับถมบริเวณตำบลทรายขาว ส่งผลให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์มาก

ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด ได้แก่ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือช่วงฤดูหนาวจะมีลมจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย ซึ่งเป็นลมเย็นและแห้ง ประเทศไทยตอนบนตั้งแต่ภาคกลางขึ้นไปจึงมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง แต่เมื่อพัดผ่านอ่าวไทยจะพัดเอาไอน้ำไปตกเป็นฝนในพื้นที่ภาคใต้ ส่งผลให้พื้นที่ตำบลทรายขาวมีฝนตกอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราว ส่วนลมมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย จึงพาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาสู่ประเทศไทย แต่เนื่องจากเทือกเขาตะนาวศรีด้านตะวันตกซึ่งปิดกั้นกระแสลมเอาไว้ จึงทำให้บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกรวมถึงพื้นที่อำเภอโคกโพธิ์มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าภาคใต้ฝั่งตะวันตก ซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุม จึงส่งผลให้การปลูกทุเรียนทรายขาวได้รับผลดี เนื่องจากได้รับปริมาณน้ำฝนเพียงพอและพอดีต่อความต้องการ

จากลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นปัจจัยเฉพาะที่มีในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ซึ่งเอื้อต่อการปลูกทุเรียนเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ทุเรียนทรายขาวมีรสชาติดี หวานมันโดดเด่นแตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ กล่าวคือ เนื้อสีเหลือง แห้งและหนาละเอียดนุ่มเหมือนเนื้อครีม เปลือกบาง เมล็ดลีบ

ประวัติความเป็นมา

เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2507 เกษตรกรชาวบ้านตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ได้นำต้นทุเรียนสายพันธุ์ของนนทบุรีที่ซื้อมาจากหน้าโรงพยาบาลศิริราช มาปลูกที่บ้านทรายขาว ในพื้นที่ตำบลทรายขาว โดยในสมัยนั้นมีการเพาะต้นทุเรียนในหม้อดินเผาเรียกว่า หม้อทะนุ และเมื่อนำมาปลูกได้มีการขยายพันธุ์ไปยังสวนต่าง ๆ ในพื้นที่ตำบลทรายขาว ซึ่งผลผลิตที่ได้มีเอกลักษณ์เฉพาะ คือ เนื้อแห้ง เปลือกบาง รสชาติหวานหอม จนเป็นที่กล่าวขานว่าเป็น “ทุเรียนทรายขาว ทุเรียนแห่งเทือกเขาสันกาลาศีรี” ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดมาก นับแต่นั้นมาเกษตรกรจึงเริ่มปลูกทุเรียนทรายขาวอย่างแพร่หลายมากขึ้น โดยมีการนำสายพันธุ์หมอนทองที่ได้จากพื้นที่ตำบลทรายขาว และจากพื้นที่อื่น ๆ ที่มีคุณภาพดี ซึ่งผลผลิตที่ได้ยังคงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของทุเรียนทรายขาว ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2558 มีเกษตรกรได้ถวายที่ดินสวนทุเรียนให้กับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เพื่อทำเป็นเรือนเพาะชำ เพาะเลี้ยง ขยายพันธุ์ทุเรียนของนนทบุรีและทุเรียนทรายขาว

นอกจากนี้ มีการนำทุเรียนทรายขาวเข้าร่วมการประกวดทุเรียนในงาน “บางกอกอะเมซิ่งทุเรียนเฟส 2016” ณ Central Food Retail Group กรุงเทพมหานคร ซึ่งทุเรียนทรายขาวเป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคทุเรียนทั่วโลก ติดอันดับ 1 ใน 5 ของทุเรียนที่มีเนื้อสีทอง รสชาติกลมกล่อม หวานนุ่ม แปะน้อย กลิ่นหอมหวาน และอร่อย ละมุนลิ้น รวมทั้งมีการจัดงานประชาสัมพันธ์และจำหน่ายสินค้าทุเรียนทรายขาวอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน เช่น งานเกษตรสร้างชาติ ณ สวนลุมพินี โครงการส่งเสริมการสร้างผลไม้อัตลักษณ์ประจำถิ่น และ งานมหกรรมไม้ผล อัตลักษณ์ภาคใต้ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจัดโดยกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น

(7) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิตทุเรียนทรายขาว ครอบคลุมเขตพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี รายละเอียดตามแผนที่

(8) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

(1) ทุเรียนทรายขาวต้องปลูกและผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น

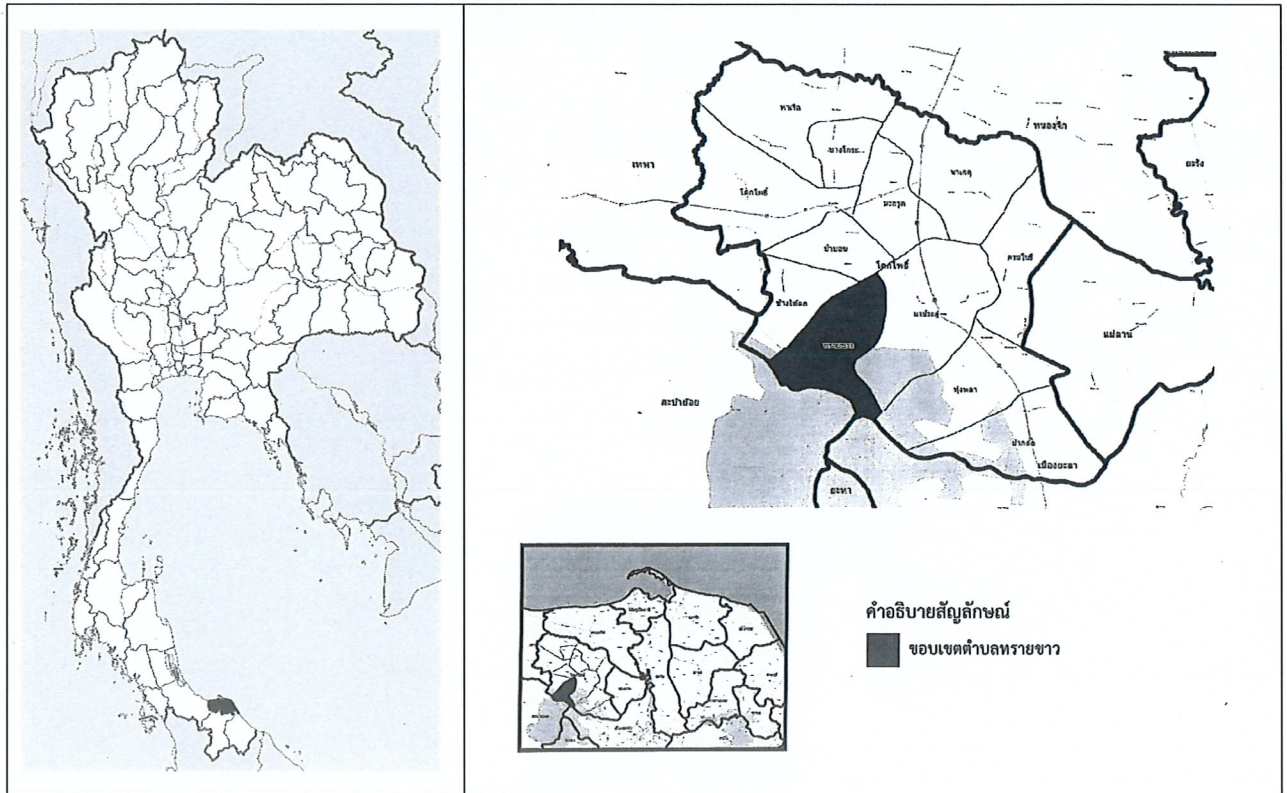
(2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้าทุเรียนทรายขาว รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

(9) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

(1) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้าที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนทรายขาว

(2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงาน สำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ทุเรียนทรายขาว และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบ ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ ทุเรียนทรายขาว

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิตทุเรียนทรายขาว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี